

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/112/2019
Identifikačné číslo spisu:	1111244236
Dátum vydania rozhodnutia:	17.06.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1111244236.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu W.. B. E., bývajúceho vo J., L.M. F., XX L. G., XXXXX W., prechodne bývajúceho v M. Z., Š.Á. XXX/XX, proti žalovaným 1/ F.. W.. U. E., bývajúcej v Z., M. O. XX, zastúpenej SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, v mene ktorej koná JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M., advokát, 2/ E. X., zomrelej X. J. XXXX, naposledy bývajúcej v Z., E. XX, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 24 C 176/2011, o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. apríla 2018 sp. zn. 2 Co 767/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. apríla 2018 sp. zn. 2 Co 767/2014 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. júna 2014 č. k. 24 C 176/2011-159 určil, že „obraz sv. Krištofa a sv. Šebastiána, spišský maliar, tempera na dvere, rozmery 50 x 61 cm, 16. storočie, obraz Sv. Agnešy, rakúsky majster, olej na dvere, rozmery 33 x 24 cm, 16. storočie, socha Sv. Márie Magdalény, spišský majster, polychrómové drevo výška 115 cm, 16. storočie, socha Anjel od Andrea del Verrochia, kovový odlatok, výška 33 cm, 16. st. a nástenný koberec - Vezír s pobočníkmi“, patria do dedičstva po akademickom maliarovi S. E., zomr. XX. W. XXXX, naposledy bytom M. O. Č.. XX, Z.. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej 1/ rozsudkom z 25. apríla 2018 sp. zn. 2 Co 767/2014 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (387 ods. 1 CSP).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 1/ dovolanie a navrhla ho zrušiť a vrátiť vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 420 písm. b/ tvrdiac, že odvolací súd konal so žalovanou 2/, ktorá X. J. XXXX zomrela.

4. Žalobca k dovolaniu uviedol, že ho považuje za účelové a nedôvodné a navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

5. Najvyšší soud ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu treba zrušiť, pretože dovolanie žalovanej I/ je dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania vyvodzovanú dovolateľkou z § 420 písm. b/ CSP.

10. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že pôvodná žalovaná 2/ E. X., zomrela X. J. XXXX (viď úmrtný list zo XX. J. XXXX na č. I. 244 spisu). Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil rozsudkom z 25. apríla 2018 sp. zn. 2 Co 767/2014. Z uvedeného je teda zrejmé, že odvolací súd konal v čase rozhodovania už so zomrelou žalovanou 2/, ktorej procesná subjektivita zanikla smrťou. Nedostatok procesnej podmienky v podobe absencie procesnej subjektivity je nedostatkom neodstrániteľným.

11. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Podľa § 7 ods. 1 a 2 veta prvá Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

13. Podľa § 63 ods. 1 a 2 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

14. Pokiaľ odvolací súd považoval žalovanú 2/ naďalej za stranu sporu a nedodrжал postup podľa § 63 CSP, vykazuje jeho postup a rozhodnutie znaky procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. b/ CSP, na ktorú bolo potrebné vziať zreteľ. Uvedená vada zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť. V prípade, že v konaní dôjde k vade takejto povahy, je potrebné napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho zrušiť.

15. Dovolací súd z uvedeného dôvodu rozsudok odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP), v ktorom odvolací súd posúdi podľa povahy sporu, či má

konanie (sčasti) zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať (§ 63 CSP).

16. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

17. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.